

KNIŽNÍ ODKAZ „PAŘÍŽANA SE SRDCEM V NAPAJEDLÍCH“ A KNIHY JINÝCH OSOBNOSTÍ S MORAVSKÝMI KOŘENY V PAŘÍŽSKÝCH KNIHOVNÁCH

JAROSLAVA KAŠPAROVÁ

Abstrakt: V rámci probíhajícího projektu NAKI 2018–2022 „Virtuální rekonstrukce rozptýlených provenienčně bohemikálních knižních celků v tuzemských i zahraničních knihovnách“ pokračuje zkoumání „českých stop“, tj. knih s vlastnickými znaky a dedikacemi českých intelektuálů majících kontakty s francouzským prostředím nebo žijících přechodně i trvale ve Francii, a to zejm. v knihovně a archivu Institutu slavistických studií a Universitní knihovně jazyků a civilizací v Paříži. Zjištěné údaje jsou postupně zpracovávány a ukládány do databáze „PROVENIO“. Příspěvek věnuje pozornost zajímavému životnímu osudu a knižnímu odkazu napajedelského rodáka Miloslava Löwyho (1913–1989) i některým dalším méně známým osobnostem s moravskými kořeny.

Klíčová slova: Francie, Česká republika, Institut d'Études slaves (IES), Bibliothèque universitaire des langues et civilisation (BULAC), Muzeum Napajedla, databáze PROVENIO – Virtuální rekonstrukce knižních celků, výzkum bohemikálních knižních proveniencí, provenienční údaje, autorské dedikace, 20. století

V rámci probíhajícího projektu NAKI 2018–2022 „Virtuální rekonstrukce rozptýlených provenienčně bohemikálních knižních celků v tuzemských i zahraničních knihovnách“ pokračuje zkoumání „českých stop“, tj. knih s vlastnickými znaky a dedikacemi českých intelektuálů majících kontakty s francouzským prostředím nebo žijících přechodně i trvale v první i druhé polovině 20. století ve Francii.“ Výzkum, kterého se účastní autorka tohoto příspěvku a pracovník oddělení knižní kultury Knihovny Národního muzea Matěj Měříčka, byl zahájen v roce 2018, kdy byly soustavnějšímu průzkumu podrobeny vybrané pařížské knihovny (výsledky této pařížské studijní cesty byly zveřejněny v časopise Knihovny Národního muzea).¹ V roce 2019 jsme se badatelsky soustředili na knihovnu a archiv Institutu slavistických studií v Paříži a částečně též na knihy uložené v pařížské Universitní knihovně jazyků a civilizací. Vytěžené údaje týkající se jak knih, tak vybraných archiválií jsme v letech 2020–2021 postupně zpracovávali a ukládali do databáze „PROVENIO“ (jedná se zejména o autobiografická hesla vlastníků, dedikantů a dedikátorů knih doplněná údaji o knihách, popř. knižních sbírkách, a to formou textových i obrazových dat). Bohužel další studijní cesta plánovaná na rok 2020 (a 2021) se z důvodů pandemie neuskutečnila. I když řada získaných informací čeká ještě na své doplnění či ověření, podařilo se zpracovat část archivního

1 Viz KAŠPAROVÁ, Jaroslava – MĚŘIČKA, Matěj. Virtuální rekonstrukce rozptýlených provenienčně bohemikálních knižních celků v tuzemských i zahraničních knihovnách – prozatímní výsledky výzkumu / Virtual Reconstruction of Scattered Book Collections of Bohemical Provenance in the Czech and Foreign Libraries – Interim Research Results. *Acta Musei Nationalis Pragae – Historia litterarum* 2019, 64(3–4), 69–73 [online]. Dostupné z: <https://publikace.nm.cz/periodicke-publikace/amnphl/64-3-4/virtualni-rekonstrukce-rozptylenych-provienience-bohemikalnich-kniznich-celku-v-tuzemskych-i-zahranicnich-knihovnach-prozatimni-vysledky-vyzkumu>

materiálu také v podobě tří článků (dva z nich byly publikovány v roce 2020 a 2021 rovněž v časopise *Knihovny Národního muzea*).²

V knihovně Institutu slavistických studií se vedle knižního souboru knih předních francouzských bohemistů a slavistů (Louise Légera, Ernesta Denise, André Mazona, Louise Eisenmanna, Fusciena Dominoise, Pierra Bonnoura, Michela Léona Hirsche aj.) nacházejí knihy a archiválie týkající se českých exilových osobností, jako byl básník Jan Čep, dlouholetý knihovník Institutu Vladimír Peška, politik a diplomat Hubert Ripka, profesor češtiny František Ondrovčík, manželé Dana a Jaroslav Trnkovi, redaktori exilového časopisu a edice „Rencontres“, manželé Jiří a Běla Kolářovi, publicista a překladatel Antonín Jaroslav Liehm, malíř a ilustrátor Ivo Holý, spisovatel Jan Beneš nebo novinářka, překladatelka a zpravodajka listu *Le Monde* působící v Praze před rokem 1968, „dobrá duše“ všech českých exulantů v Paříži Amber Bousoglou (a jmenovat bychom mohli celou řadu dalších osobností). Knihy obsahují velice často zajímavé a cenné rukopisné dedikace známých představitelů české politiky a kultury (zmiňme např. rukopisná věnování z pera T. G. Masaryka a Edvarda Beneše, Pavla Tigrida, Václava Černého, Jaroslava Seiferta, Františka Halase, Františka Kožíka, Karla Kryla, Karla Pecky, Jana Schneidera aj.). V knihovně se dochovaly pochopitelně i knihy osob málo známých či takřka neznámých nebo osob, o nichž nebylo radno v předlistopadové době v Československu mluvit a které se snažíme formou biografických medailonků nějakým způsobem připomenout a „rehabilitovat“.

Úvodem tohoto příspěvku, v němž chceme věnovat pozornost zajímavému životnímu osudu napajedelského rodáka Miloslava Löwyho (1913–1989) a jeho knižnímu odkazu, tak jak jsme se o něm dozvěděli na základě dochovaných knižních a archivních materiálů v pařížském Institutu slavistických studií a dokumentů uložených v Muzeu Napajedla (za cenné informace vřele děkujeme Mgr. Tereze Gomolové Kovaříkové), mi dovoluete pár informací o knižních dedikacích některých dalších, možná méně známých osobností žijících na Moravě nebo majících k Moravě bližší vztah.

V rámci této konference nelze samozřejmě opomenout osobnost s Olomoucí tak spjatou, tj. romanistu, spisovatele, básníka, vynikajícího překladatele, literárního historika a bibliofila Ottu Františka Bablera (1901–1984). Jeho jméno je pochopitelně známé nejen v Olomouci, kde působil na Filozofické fakultě Univerzity Palackého jako lektor srbochorvatštiny a také jako knihovník Univerzitní knihovny, ale jeho věhlas přesáhl moravský region a jeho osobní i profesní kontakty směřovaly ze Svatého Kopečku a Samotíšek daleko za hranice středoevropského prostoru. Není divu, že knihy s jeho věnováním nacházíme i v knihovně Institutu slavistických studií v Paříži, kde se dochoval sborník „Básníku Jakubu Demlovi k devadesátinám“, roku 1968 vydaný v Třebíči tamějším spisovatelem a historikem Aloisem Mikyskou. Nacházíme v něm Bablerovo rukopisné věnování manželům Jaroslavu a Dagmar Trnkovým; do knihy vepsané ještě téhož roku v Paříži.³ Manželům Trnkovým věnoval Babler také první

2 KAŠPAROVÁ, Jaroslava. Mezi Prahou a Paříží. Neznámé a málo známé „hrdinky“ česko-francouzského kulturního světa první poloviny 20. století. *Acta Musei Nationalis Pragae – Historia litterarum*, 2020, 65(3–4), 5–23 [online]. Dostupné z: https://publikace.nm.cz/file/538108318c21d2629d51dc1ddf24efbe/24662/2_Studie_Kasparova.pdf.

TÁŽ. Z Paříže do Prahy a Olomouce a zpět do Paříže. K počátkům olomoucké romanistiky. *KROK. Kulturní revue Olomouckého kraje*, roč. 17, 2020, č. 4, s. 27–30 [online]. Dostupné z: <https://www.vkol.cz/uploads/revue/71/doc/krok-4-2020-www-1.pdf> (s chybnou popiskou pod obrázkem).

TÁŽ. Praha třicátých let 20. století očima šestnáctileté Francouzky. *Acta Musei Nationalis Pragae – Historia litterarum*. Praha: Národní muzeum, 2021, 66(1–2), 56–78 [online]. Dostupné z: <https://publikace.nm.cz/periodicke-publikace/acta-musei-nationalis-pragae-historia-litterarum/66-1-2/praha-tricatyh-let-20-stoleti-ocima-sestnactilete-francouzky>

3 *PROVENIO – Virtuální rekonstrukce knižních celků* [online]. Dostupné z: <https://provenio.net/records/cd80dd87-3af7-48c1-a8a7-d5d248b763b1>

vydání Březinových posmrtných esejí „Eseje z pozůstalosti. Skryté dějiny, část posmrtná“ (Brno: Blok, 1967). Exemplář s Bablerovou rukopisnou dedikací je dochován v pařížské Univerzitní knihovně jazyků a civilizací.⁴

S Olomoucí a Francií byly spjaty také osudy spisovatelky a překladatelky Ludmily Smyčkové, provdané Špiškové (1888–1954). Narodila se v rodině lékaře Jana Smyčky (1855–1927), významného litovelského politika (v roce 1918–1924 byl starostou města), kulturního a muzejního pracovníka a sběratele.⁵ Studovala jazyky v Praze a v olomouckém Pöttingeu (Ústavu hraběte Pöttinga pro výchovu dívek) a v roce 1907 se provdala za dr. Ferdinanda Špiška (1877–1970), středoškolského profesora francouzštiny, později pracovníka na ministerstvu školství a osvěty, autora české koncepce frankofonního školství a významného propagátora česko-francouzských vztahů. S manželem podnikla řadu zahraničních cest a dále se vzdělávala v oboru francouzské literatury. Navázala významné kulturní styky, v dubnu 1919 byla delegátkou ČSR na mírové konferenci v Paříži. Významná je její činnost literární, především překladatelská; z francouzštiny přeložila např. díla Élémira Bourgese, George Sandové a také pohádky pro děti. Překlad francouzských pohádek do češtiny „Francouzské pohádky o červené studánce a jiné“, doplněný doslovem Václava Tilleho, který vyšel v Praze roku 1927, věnovala Andrému Mazonovi. Exemplář knihy v pařížském Institutu slavistických studií s autorčiným rukopisným věnováním významnému slavistovi je evidentním dokladem jejího bytostného propojení s francouzským prostředím a kulturou.⁶ Ludmila Špišková odkázala v duchu svého otce svůj litovelský majetek litovelskému muzeu (v roce 1962 přešly historické a národopisné sbírky dr. Smyčky do Vlastivědného muzea v Olomouci; je pravděpodobné, že společně s odkazem Ludmily Smyčkové-Špiškové).

Jan Grmela (1861–1932), literárně činný pod pseudonymem Mojmir Hanar, rodák z Pačlavic u Kroměříže, politik působící jako obecní tajemník Mariánských Hor (dnes součást Ostravy), se na přelomu 20. století významným způsobem zasloužil o rozvoj českého národního života této obce, která byla později díky němu povýšena na město. Prosadil např. založení první české obchodní školy a podporoval spolkový život v obci (jeho zásluhou v r. 1900 vznikl spolek pro výstavbu kostela, r. 1902 spolek vojenských vysloužilců Břetislav, tělocvičná jednota Sokol a dámský dobročinný spolek Božena, v r. 1903 Klub sociálních demokratů a r. 1904 místní skupina Unie rakouských horníků). Po falešném obvinění z defraudace peněz a neúspěšné kandidatuře do Moravského zemského sněmu v roce 1907 podal demisi a téhož roku odjel s manželkou a dalšími dětmi do Francie ke své dceři. V českém emigrantském listu vycházejícím v Paříži „L'Indépendance Tchèque“ uveřejňoval protihabsburské básně a několik svých knih věnoval Louisi Légerovi. Jsou to jednak Grmelovy básnické sbírky psané pod pseudonymem Hanar („Šal a žal. Básně 1893–1894“ z roku 1907 a „Orchidea. 1901–1902“ z roku 1903) a také jeho „Slavnostní spis na památku slavného založení Tělocvičné jednoty ‚Sokola‘ a rozvinutí praporu ve dnech 23. a 24. srpna 1902 na Mariánských Horách“ (Přívoz u Moravské Ostravy, 1902). I tato kniha je dodnes součástí Légerovy knihovny uložené v knihovně Institutu slavistických studií (v ní je tato Grmelova dedikace: „*Slavnému příteli českého národa, slovuťnému profesoru – spisovateli na Sorboně Hanar Paříž, 1914*“).⁷

4 PROVENIO – Virtuální rekonstrukce knižních celků [online]. Dostupné z: <https://provenio.net/records/cd80dd87-3af7-48c1-a8a7-d5d248b763b1>

5 K jeho osobě viz např. VESELÁ, Blanka. 150 let od narození Jana Smyčky (1855–1927). *Pravěk. Nová řada*. 2005, 15, s. 468–472.

6 PROVENIO – Virtuální rekonstrukce knižních celků [online]. Dostupné z: <https://provenio.net/records/9faa0276-19af-42e5-b61a-bbb5042dcd23>

7 PROVENIO – Virtuální rekonstrukce knižních celků [online]. Dostupné z: <https://provenio.net/records/385ed852-1743-4e6b-8057-2c117494eddc>

K Severní Moravě, Slezsku a slezské literatuře měl blízko štramberský rodák, básník, prozaik, literární historik a překladatel Zdeněk Bár (1904–1980), který po studiu češtiny, francouzštiny a němčiny na filozofické fakultě Univerzity Karlovy (spolužák V. Závady, na studijním pobytu v Paříži) vyučoval v letech 1927–1946 na reálných gymnáziích v Praze, Hlučíně a Ostravě. Osudným se mu stal pravděpodobně pobyt v Grenoblu, kde do roku 1949 působil jako lektor češtiny. Po návratu byl zatčen a odsouzen „pro velezradu“ na 15 let do vězení. Propuštěn byl až v roce 1957 a po rehabilitaci v roce 1967 se znovu věnoval literární a kulturní činnosti (působil jako ředitel hlučinského kulturního domu). V Institutu slavistických studií v Paříži se dochoval „Sborník pětadvacíti“ (Praha: Československý spisovatel, 1969), tj. sborník literárních příspěvků obsahující povídky, básně, kritické nebo obecněji kulturní úvahy, vzpomínkové i jiné texty Václava Černého a čtyřiaadvacíti jeho generačních druhů, mezi nimi i Zdeňka Bára.⁸ Exemplář věnoval rodáku z Horních Otaslavic, obce nedaleko Prostějova, významnému pařížskému emigrantu po roce 1948 Vladimíru Peškovi (1920–2002),⁹ rovněž studentu ze semináře prof. Černého, právě Bár.

Svoji stopu v knihovně Institutu slavistických studií zanechala jiná exulantská osobnost „s moravskými kořeny“, o níž toho zatím mnoho nevíme, a sice prostějovský rodák, básník a publicista, přítel rodiny Wolkerů, žijící po roce 1948 v cizině a svými verši a články přispívající do řady exilových časopisů a sborníků Vladimír Zelený (1901–?).¹⁰ V Univerzitní knihovně jazyků a civilizací v Paříži jsou dochované dvě knihy Zeleného („Stesk“, Paris: Rencontres, 1950 a „Povídky z předměstí“, Lund: Česká kulturní rada v zahraničí, 1957) s rukopisnou autorskou dedikací Františku Ondrovčíkovi (zemř. po r. 1966), profesoru češtiny v dívčí sekci jedné z nejprestižnějších středních škol ve Francii ležící nedaleko Paříže Lycée International de Saint-Germain-en Laye a později lektoru českého jazyka na Škole východních jazyků v Paříži (École nationale des Langues orientales vivantes, dnešní Institut National des Langues et Civilisations Orientales – INALCO), a jeho paní.¹¹

A co světoběžník a pařížský bohém původem z Napajedel, podnikatel, milovník divadla a života, který musel své rodné město opustit hned dvakrát, nejdříve před nacisty a poté před komunisty po roce 1948, emigrant Miloslav Löwy? Jaké byly jeho osudy?

Milda, jak si říkal on sám i jak mu říkali jeho přátelé a známí, se narodil 29. srpna roku 1913 v dobře situované židovské rodině továrníka a restaurátora Maxe Löwyho, která po několik generací vlastnila v Napajedlích firmu „Emanuel Löwy a syn. První moravská pálenice slivovice a borovičky, továrna na rum a likéry, Napajedla – Morava“. Vyučil se u svého otce a vystudoval vinařské likérnické školy také v Rakousku a Německu, protože se předpokládalo, že převezme rodinný podnik. Milda však tíhl k divadlu (byl divadelním ochotníkem a loutkářem) a jako aktivní skaut a člen Sokola k přírodě. Často zajížděl do Prahy, kde se pohyboval v divadelních kruzích a kde měl řadu přátel (patřili k nim např. Hugo Haas, Oldřich Nový nebo Ljuba Hermanová). Do roku 1938 pracoval v rodinné firmě, ale pak musel spolu se

8 PROVENIO – Virtuální rekonstrukce knižních celků [online]. Dostupné z: <https://provenio.net/records/4caf88d4-4b1a-41a2-8c33-6c86fcfb386d>. Jeho vztah k rodné Moravě (i Francii) vystihuje nejlépe toto jeho vyjádření: „Pro mne tři nejkrásnější města světa jsou Štramperk, Praha a Paříž. Ve Štramperku jsem se narodil, v Praze jsem život studoval, v Paříži jsem život žil“ (k tomu srov. *Turistické oblasti České republiky Beskydy a Valašsko, Osobnosti a rodáci* [online]. Dostupné z: http://www.38.oblast.cz/encyklopedie/seznam.phtml?typ=65,364,444&id_t_oblasti=113727&lng=0&menu=0

9 PROVENIO – Virtuální rekonstrukce knižních celků [online]. Dostupné z: <https://provenio.net/records/d18b72e4-cdbd-498f-a9c5-d3a0ae4c3d4f>

10 K němu viz PROVENIO – Virtuální rekonstrukce knižních celků [online]. Dostupné z: <https://provenio.net/records/4235177e-951b-4500-a4bb-35dbd1e366>

11 PROVENIO – Virtuální rekonstrukce knižních celků [online]. Dostupné z: <https://provenio.net/records/5245093f-e486-44bf-86df-7884f53931ae>

sestrou Josefínou uprchnout před nacisty. Rodiče Max a Kamila Löwy nechtěli rodinný podnik opustit a zaplatili za to životem; byli deportováni do Terezína a pak v roce 1943 umučeni v Osvětimi. Mildova zahraniční cesta byla velmi dobrodružná (prchal přes Vídeň a Janov, Turecko, Indii a Hongkong) a dostal se až do Šanghaje, kde v židovské komunitě přežil válku. Jeho sestra utekla do Anglie a poté do jižní Afriky. Na podzim roku 1946 byl repatriován a vrátil se do Napajedla. Po vlekém administrativním vyřizování, kdy musel dokazovat svoji totožnost, se roku 1947 ujal rodinného podniku, který byl v zoufalém stavu, vzhledem k tomu, že za války v něm sídlilo gestapo. Po únoru 1948 o podnik přišel, a tak se rozhodl k útěku za hranice.

Na fingované vízum a jízdenku do Kostariky uprchl do Paříže. Usadil se v Rue Ganneron 59 na Montmartru, kde měl ateliér „Marionettes Empire“. Živil se jako varietní loutkoherec, nejdříve se společníkem, od roku 1963 sám. Se svými představeními (pro dospělé i děti) sjezdil kromě Austrálie celý svět. Vystupoval v různých varieté a music hallech i na zaoceánských parnicích, hrál pro americké vojáky na základnách v Německu i pro děti na pařížských ulicích a často a rád zajížděl také do Vídně, kde se scházel s Hugo Haasem. V rodných Napajedlích mu zůstalo několik přátel, s nimiž si dopisoval a kteří ho občas v Paříži navštívili; nicméně z původního rodinného majetku se nedochovalo nic, patrně zmizel krátce po odsunu rodičů. V Muzeu Napajedla se však k rodinné firmě Löwy (fond firmy palírný Emanuel Löwy a syn v Napajedlích) dochovaly nějaké materiály týkající se Mildova života, zejména fotografie a články o něm, jeho prozatímní průkaz totožnosti z roku 1948 a také dopis přítelkyně Ljuby Hermanové z 25. srpna 1989, ve kterém informuje synovce Petra (syna jeho sestry Josefy) o smrti strýce (herečka byla u Löwyho v Paříži právě na návštěvě, když 8. srpna roku 1989 zemřel). Löwy měl řadu přátel pochopitelně také v Paříži. V pařížské čtvrti Montmartre ho dobře znali, pro obyvatele představoval jakousi místní zajímavou postavku. K jeho českým pařížským přátelům, exulantům, patřili např. malíř a ilustrátor Ivo Holý (1932–1992) nebo spisovatel Ivan Kraus (* 1939). Ten o Mildovi a jeho uměleckých vystoupeních píše v novinovém článku s názvem „Příběhy pana Löwyho“ (výstřížek článku publikovaného v exilu, zatím bohužel blíže neidentifikovaného, se nachází ve fondu Löwy v Muzeu Napajedla): *„Sedm let jezdím do Paříže. Doprovázejí mne nejen žena a pes, ale také pár hadů, šnek s pavoukem, myš, žába, kachna a několik motýlů. Něco si přece člověk na cestu vzít musí. V Paříži chodím často za Mildou Löwym do Ganneronky, neboli rue Ganneron, na Montmartru. Samozřejmě jen tehdy, když je doma, protože i on bývá na cestách, a to už po třicet let. Ani pan Löwy necestuje jen tak a bere si s sebou houslistu, zpěvačku, pštrosa s mláďetem a také černošského pianistu a klarinetistu nebo hráče na trumpetu. Jeden čas ho doprovázela i striptérka, ale ta už je teď v penzi.“*¹²

Nepřekvapí proto, že v archivu Institutu slavistických studií je dochováno několik dokladů nejen k jeho biografii a že v knihovně lze nalézt řadu knižních exemplářů, jež mu patřily. Akviziční katalog knihovny Institutu slavistických studií eviduje 125 knih, většinou se jedná o beletrii a divadelní hry, z pozůstalosti M. Löwyho. Je mezi nimi např. detektivní román Václava Erbena „Smrt talentovaného ševce“ (Praha: Čs. spisovatel, 1978) anebo kniha „Ljuba jako vystřižená. Z veselých vzpomínek zasloužilé umělkyně Ljuby Hermanové“, kterou vydali Ondřej Suchý a Oldřich Dudek v Praze 1985 a v níž se dochovala rukopisná dedikace Ljuby Hermanové Mildovi. Knihy z Löwyho pozůstalosti jsou opatřeny jeho osobním tištěným ex libris, na němž je rozesmátý obličej (divadelní maska?) s vavřínovým věncem na hlavě a text „LEGS M LOWY NAPAJEDLA-PARIS“. V osobní pozůstalosti malíře Ivo Holého, která se

12 Za zprostředkování článku děkuji Mgr. Tereze Gomolové Kovaříkové.

nachází v archivu Institutu zásluhou knihovníka Vladimíra Pešky, přítele Holého, bylo toto Löwyho ex libris objeveno ještě ve formě volné grafiky.

Ve stejném pozůstalostním fondu se dochovala ještě vizitka Löwyho s osobním vzkazem na rubu podepsaným „*Srdečně Milda L*“ a také pohled, který Ivo Holý posílal 17. srpna 1989 z Kanady příteli Peškovi do Paříže a v němž se zmiňuje o náhlém úmrtí Mildy: „*Doufám, že víte, že 2 dni po mém odjezdu zemřel Milda. Byl to šok, i když vím od Dr. Zoufalého, že žil na červenou. Kremace – soukromá – jen několik lidí bude 31 odpoledne*“. Pisatel pak jako doušku připojil: „*Doufám, že se z toho dostanu*“.

V Napajedelském zpravodaji vyšel v prosincovém čísle roku 1989 nekrolog jednoho z jeho moravských přátel, jehož rodina byla před válkou v úzkém kontaktu s rodinou Löwy. Karel Nádeníček (1952–2012), syn Květoslava Nádeníčka a Věry Nádeníčkové, rozené Somrové, jejíž maminka působila v rodině Löwy jako vychovatelka Mildy a celou rodinu dobře znala, vzpomíná v článku nazvaném „*Pařížan se srdcem v Napajedlích*“ na svou poslední návštěvu u Mildy v jeho pařížském ateliéru v létě roku 1989.¹³ Spolu s dalšími napajedelskými přáteli ho navštívil pár týdnů před jeho 76. narozeninami. Setkání bylo srdečné, nálada výborná, Milda vzpomínal na dětství, rodné město, ukazoval alba fotografií z cest a vyprávění střídalo vyprávění. Když hosté nad ránem odcházeli, Löwy se s nimi loučil slovy: „*No, moc se loučit nebudeme, pozdravujte všechny doma a za rok nebo dva zase přijedete říct, co je nového. A nezapomeňte mi poslat ty křížovky, české, jsou nejlepší*.“ Netušil, že to bylo setkání poslední.

Závěrem mého příspěvku mi dovoluje za kolektiv řešitelů projektu „*PROVENIO*“ malou výzvu směrem ke kolegům knihovníkům, muzejníkům i archivářům, a to nejen z Moravy, ale z celé republiky. Máte-li jakékoliv nové poznatky o osobnostech, které jsme v našem příspěvku vzpomenuli, popř. doplňky či korekce k biografickým údajům uvedeným v databázi „*PROVENIO*“, informace o osudech jejich knih či knižních sbírek, neváhejte nás oslovit. Rádi zpracovaná hesla doplníme o nová fakta i fotografie. Vítráme rovněž informace o dalších osobnostech z vašeho regionu, jejichž medailonky databáze obsahuje, nebo v nich naopak chybějí. Naše spolupráce s Muzeem Napajedla je dokladem toho, že vzájemné virtuální předávání a sdílení informací může přinést nečekaně zajímavé a oboustranně užitečné výsledky.

¹³ Za zprostředování článku děkuji rovněž Mgr. Tereze Gomolové Kovaříkové.

BOOKS BEQUEATHED BY „A PARISIAN WITH HIS HEART IN NAPAJEDLA“
AND OTHER BOOKS OF MORAVIAN PERSONALITIES FOUND IN THE
LIBRARIES OF PARIS

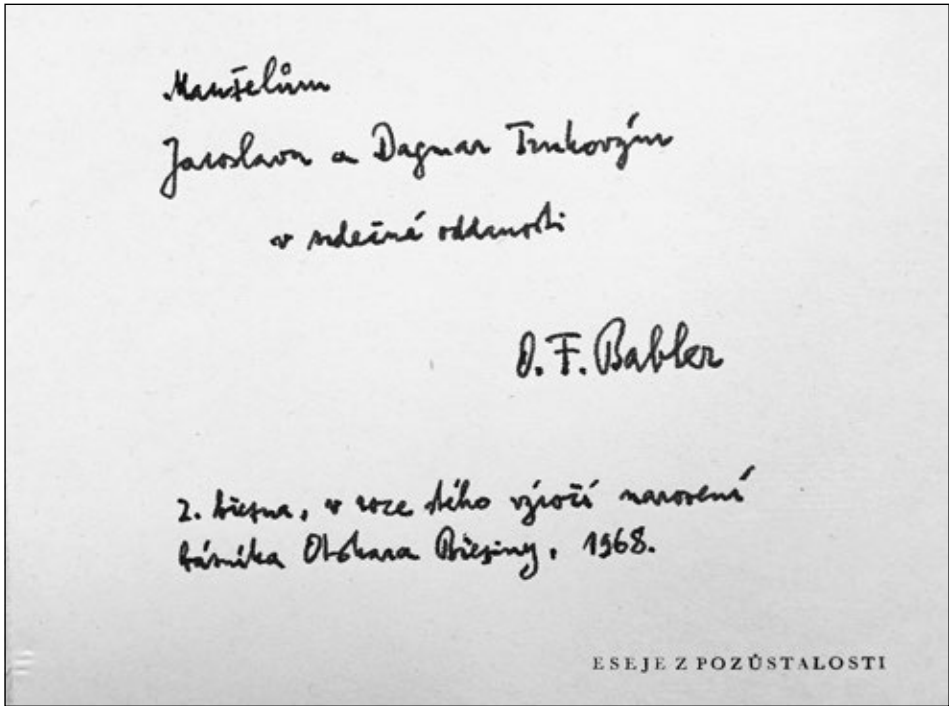
Summary: As a part of the ongoing NAKI project of the Ministry of Culture of the Czech Republic for 2018-2022, titled „Virtual Reconstruction of the Book Collections of Czech Provenance Scattered in Domestic and Foreign Libraries“, there is a continuing exploration of the „Czech links“ that consist of ownership indications or book dedications by Czech intellectuals who had contact with French social circles or who lived temporarily or permanently in France. Most of this research involves books preserved in the library and archive of the Institute of Slavic Studies (Institut d'Études slaves) and at the University Library Of Languages & Civilizations (Bibliothèque universitaire des langues et civilisation) in Paris. The resulting findings are processed on an ongoing basis and entered into the „PROVENIO“ database. The article focuses on the compelling life journey and book bequest of Napajedla-native Miloslav Löwy (1913–1989) as well as on some other lesser known personalities with Moravian roots.

Key words: France, Czech Republic, Institut d'Études slaves (IES), Bibliothèque universitaire des langues et civilisation (BULAC), Museum Napajedla, database PROVENIO – Virtual Reconstruction of the Book Collections, Czech book provenance research, provenance information, author's dedications, 20th century

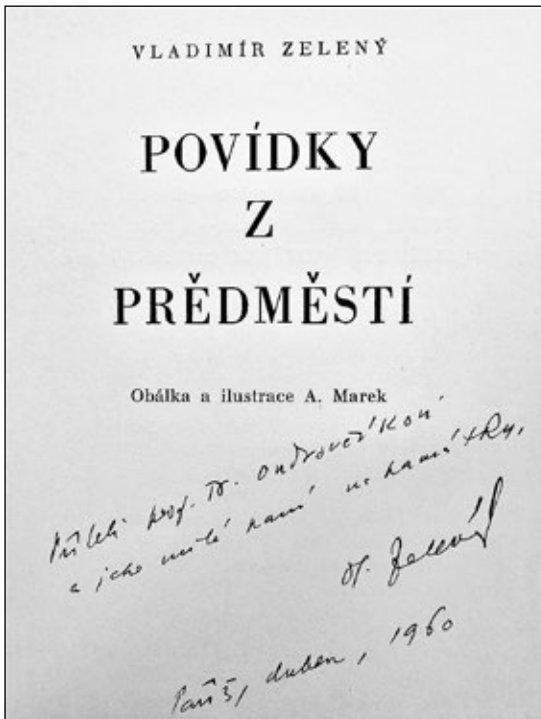
PhDr. Jaroslava Kašparová, Ph.D. (* 1952)

Externí spolupracovnice Knihovny Národního muzea (projekt NAKI), výzkum knižních proveniencí, francouzsko-české vztahy.

* Text příspěvku je jedním z výstupů projektu „Virtuální rekonstrukce rozptýlených provenienčně bohemikálních knižních celků v tuzemských i zahraničních knihovnách“ (DG18P02OVV009) financovaného Ministerstvem kultury ČR v rámci Programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity (NAKI II).

Obrázek č. 1: Dedikace O. F. Bablera (Bibliothèque universitaire des langues et civilisations, Paris)

Obrázek č. 2: Rukopisná dedikace
Vl. Zeleného
(Institut d'Études slaves, Paris)

Obrázek č. 3: Miloslav Löwy (Muzeum Napajedla)

Místní Národní výbor Napajedla

PROZATÍMNÍ PRŮKAZ TOTOŽNOSTI:

Příjmení L Ö W Y

Křestní jméno Miloslav

Datum narození 29. srpna 1913

Místo narození Napajedla, okr. Uh. Hradiště

Povolání úředník

Bydliště Napajedla, Zábraní č.183.

(Handwritten signature)
vlastnoruční podpis

Napajedla, 5. května 1948.

(Handwritten signature)

Obrázek č. 4: Prozatímní průkaz totožnosti M. Löwyho z r. 1948 (Muzeum Napajedla)

Obrázek č. 5:
Ex libris M. Löwyho
(Institut d'Études
slaves, Paris)

Obrázek č. 6: Novoročenka M. Löwyho (Muzeum Napajedla)